

nis vicijs et peccatis presertim cū scdm errorem istū non sit possibile hominib⁹ causis hmōi resistere que p naturales dispositiones suas et motus necessarios operantur naturales em̄ dispositiones ear⁹ nec augeri nec minui vel vllō modorū mutari p nos possunt quare nec ea que ex hīs naturaliter et p modū effectiōis sequuntur

Amplius. sequit^r ex hoc maliciā stellarū luminarib⁹ et celis innatam esse et eos esse naturaliter malos et ad mala hominū incendere quare nō solum malos esse sed et deteriores hominibus quib⁹ sunt mali ciatū omniū voluntarij actores. Jam autē destruxi tibi hoc in alio capitulo de hac eadem materia iudiciorū scilicet astronomie. Si vero preter intentionem et voluntatem eorū sunt voluntaria nostra. Sunt igitur a casu siue casualiter q̄tum ad ipos. Casualitū autē nec ordo est nec certitudo nec perennitas nec etiam frequentia quare nec scientia ergo nec ipi astronomie sup hmōi credendum est neq³ eius p̄fessores super talibus consulendi. Et hoc est qd̄ intendebam videlicet declarare q^d mot⁹ celestes nō sunt cause vllō modorum necessitatis apud res humanas.

Uoniam autē alibi circa hoc multa tibi et dicta et scripta sunt per me pcedam ad destructionē hymme nei prout ear⁹ isti erronei posuerūt. Hanc igitur dixerunt esse inplexam seriem causarum iuxta quod intellexit mercurius et expressit in libro suo de deo deorum. Prīmū igitur querendū est ab eis vtrū intelligāt istam seriem sic inplexam et continue fluentem a primo causante vsq³ ad vltimum ita vt aliquod causatū pmo fluat a primo causante qui est creator benedictus fluat inq³ immediate et per necessitatē et ab illo alius similiter immediate et hoc donec veniatur vsq³ ad vltimum causatum vel currat hoc in infinitū aut non est ita. Quid si dixerit quoniam a pmo causante fluat pmo et immediate vniū causatū p necessitatem tunc necesse est vt fluat ab ipso per modū nature aut p voluntatem et de modo nature iam scis q̄longe sit a nobilitate et gloria creatoris quoniam sicut didicisti apud Aristotelem natura operatur p modū seruiantis et ideo seruiliter. Amplius. nō est liberum nature non facere qd̄ naturaliter facit nec ē ei potestas aut libertas neq³ electio sup facere et non facere q̄re mo-

du operationis nature vllō modorū congruit creatori. Sicut neq³ seruitus aut seruitas neq³ magis decet magnificentiam ipius atq³ prestantiam aliqd q̄ libertas. Est igitur causatio pmi ex operibus creatoris p voluntatē ipius liberrimā quare non p necessitatem. Non igitur ē cōtinua causatū ista implexio p totam seriem causantiū et causatorū continua inq³ id ē continue necessitatis. Amplius. Si pmi opus ipius creatoris est substantia intelligens erit idem ostendere de illa tamē omnis sapientia intelligens nō oparet nisi p electionem et voluntatē alioquin nec bñ agere nec male posset nec recte agere nec peccare nec aliquid eis imputandū ē ad meritum vel ad culpam ad laudem vl' vituperium ppter hoc em̄ nec bene nec male agere posse nec culpabiliter aut laudabiliter quicq³ facere posse dicuntur quoniam non est potestas sup facere et non facere. Sed necessitate ferunt ad ea que cupiūt et necessitate auerunt ab eis que timent non libertate se illis applicant aut cōtraria declināt quare si hmōi substantia ferretur simili necessitate ad aliqua vel resisteret ab eis neutriū esset ei imputandū hoc ē neq³ inclinatio siue applicatio ad illa neq³ resiliō ab illis. Amplius. intellect⁹ est supuacius et om̄ino inutilis in hmōi substantia intellect⁹ in qua quo cognosceret que ei agenda que declinanda ēent. Cū ista cognitio esset in huiusmodi substantia nulli vsui vel fructui. Amplius. nec ea que virtutis sunt essent agenda hmōi substantie nec ea que viciorū declinanda nec vlla eidem lex imponēda neq³ cū eodē demoribus agendū. Sicut neq³ cum brutis animalib⁹ aut lapidibus cū necessitas legem non habeat nec legi subdita esse possit quare nec intellectus virtutū aut viciorū neq³ cognitio boni et mali intelligibilū esset in ea nisi frustra. Quid si dixerit quia ppter bona et mala sensibilia adipiscenda vel declinanda. hoc non est verū cum ad hoc ipi sensus cum virtute estimatiua sufficere possent et deberēt eidem. Amp. hmōi intellectus videlicet agendorū et declinendorū quem vocāt practicū non ē nisi ad hoc agēda scilicet intelligibilia bona et declinanda intelligibilia mala hoc aut ei impossibile quare intellectus huiusmodi erit in ea ad finem impossibilē et hoc em̄ frustra. frustra em̄ ē omnis virtus et om̄is